

Африканската чума по свинете в България

Анализ на ситуацията. Изводи и поуки.

Конференция „Африканска чума по свинете - изводи, поуки и бъдещи действия“

18-19 декември 2019 г., София

PPR, 2018

ASF, 2018 - 2019

HPAI, 2015,
2016 - 2018

NCD

CSF, 2008, 2009

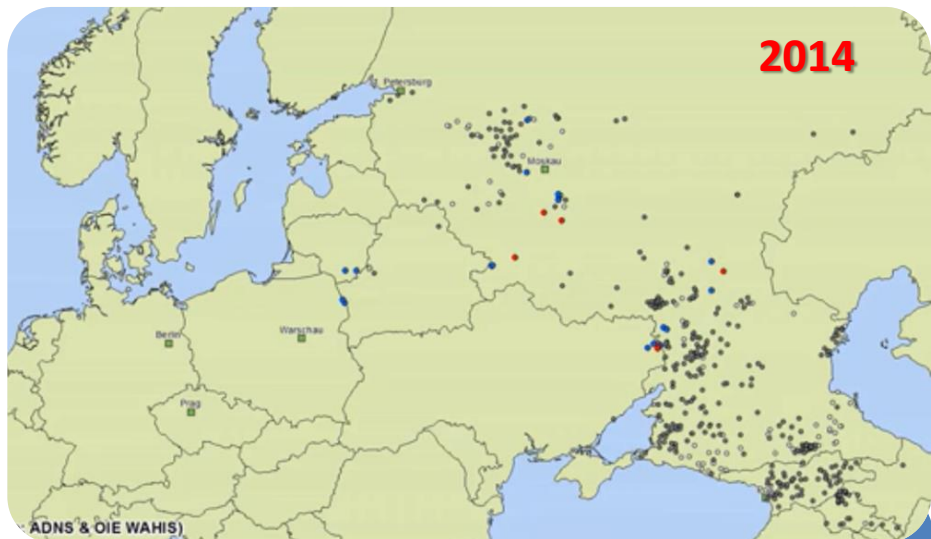
LSD, 2016

FMD, 2011

BT, 2014

SGP, 2013

Предприети действия преди 2018 г.

2009 – Изготвен
контингенс план
за АЧС

2009 – Участие в
експертни групи,
обучения

2012 – Участия в
проекти

2012 –
Провеждане на
информационни
кампании –
брошури,
клипове, статии

ASF threatening to spread
into Europe – Be aware!

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
БЪЛГАРСКА АГЕНЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ

Гр. София, 1606, бул. "Пенчо Славейков" № 15А
☎ +359 (0) 2 915 98 20, ☎ +359 (0) 2 954 95 93, www.babh.government.bg

Приложение № 3

ПРОГРАМА
ЗА
НАДЗОР И КОНТРОЛ НА БОЛЕСТТА АФРИКАНСКА ЧУМА ПО СВИНЕТЕ
В БЪЛГАРИЯ ПРЕЗ 2016 – 2018 г.

1. Идентификация на програмата

Държава членка: Република България

- LSD
- HPAI
- **извънредно събрание на Националния ловен съвет във връзка с разпространението на АЧС в Европа,**
- провеждане на заседания на директори на ОДБХ, с кметовете на общините, горски стопанства, ловни организации (в рамките на Ловни съвети включително)
- засилен отстрел, максимално редуциране на популацията диви свине и диагностика от всички отстреляни прасета.
- засилен клиничен надзор във всички региони от Северна България вкл. Бургас, Ямбол и Хасково
- засилен контрол границата:
- личен багаж и конфискуване на продукти
- извършване на дезинфекции (МПС, самолети, воден транспорт)

- HPAI
- Стратегия за борба с болестта АЧС в България за одобрение от Министъра на земеделието, храните и горите на база стратегията на Европейската комисия и на опита на всички засегнати до момента държави.
- Писмо от БАБХ за необходимост от осигуряване на допълнителни финансов ресурс за НРЛ за АЧС
- Сътрудничество Държавна агенция „Национална сигурност“ (ДАНС) и Главна Дирекция Гранична полиция“
- Инвентаризация и надзор
- Забрана за въртеобобщностна търговия и внос от трети страни на диви свине в България

- **Председателство на ЕС**
- **Свободен статут за КЧС от ОІЕ**
- PPR
- Обучение за АЧС при диви свине с експерт от Литва
- Обучение за биосигурност с експерт от Дания
- Ограда по сухоземната граница с Румъния
- Първи огнища/случаи на АЧС

2016 г.

2017 г.

2018 г.

Европейско законодателство

EUROPEAN UNION

Решение на Комисията 2014/709/ЕС

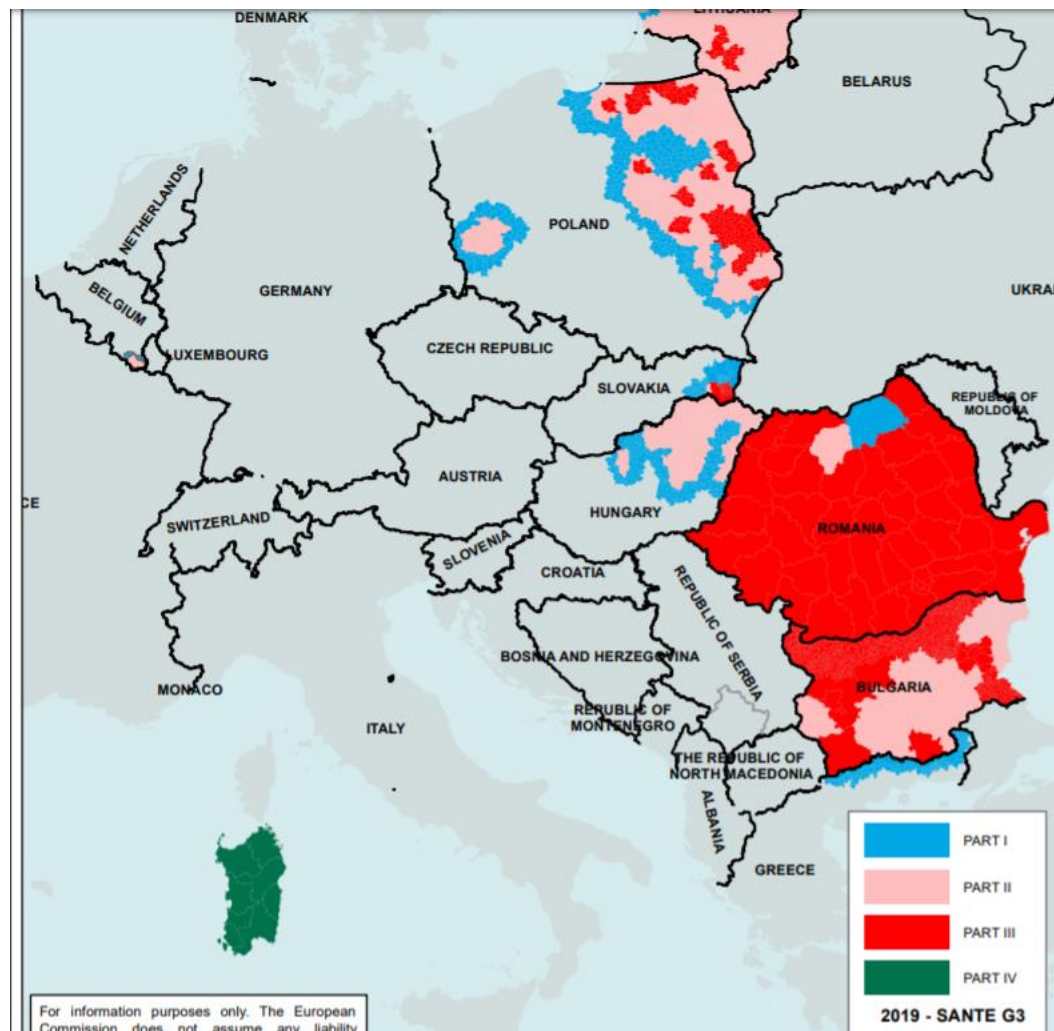
Въвежда принципи за регионализация на засегнатите територии и правила за движения на свине и продукти от тях

Част I – високорискови зони, свързани с огнища или случаи на АЧС в близост

Част II – зони, в които има констатирани случаи на АЧС при диви свине

Част III – зони в които има констатирани случаи на АЧС при диви свине и огнища при домашни свине

Част IV – ендемични зони

Заинтересовани институции и организации – контрол на АЧС

Ситуацията през 2018 г.

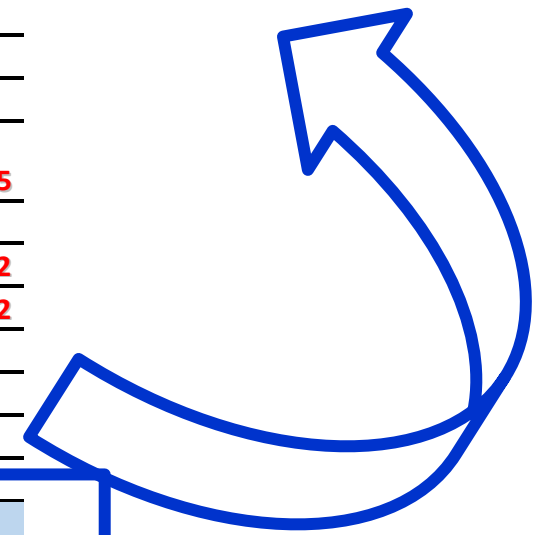
- Домашни свине - 1 огнище в заден двор със 7 свине
- Диви свине – 3 инфектирани зони с 20 потвърдени случая (5 намерени мъртви/15 отстреляни)

Table 4→ Summary of the molecular characterization results from Eastern European ASFV isolates 2007-2018

COUNTRY	YEAR	CVR SUBTYPING	IGR _{I73R-I329L} SUBTYPING	IGR _{MGF} SUBTYPING
Georgia	2007	CVR1	IGR-1	MGF -1
Armenia	2007	CVR1	IGR-1	MGF -1
Azerbaijan	2008	CVR1	IGR-1	MGF -1
Russia Federation	2007-2012	CVR1		
	2012-2017	CVR1		
Ukraine	2012, 2015	CVR1		
Belarus	2013	CVR1		
	2014	CVR1		
Estonia	2015-2016	CVR1+ CVR 2	IGR-2	MGF -1
	2017-2018	CVR1 + CVR1SNP1*	IGR-2	MGF -1
Latvia	2014-2018	CVR1	IGR-2	MGF -1
	2014-2016	CVR1	IGR-2	MGF -1
Lithuania	2017-2018	CVR1+ CVR1SNP3*	IGR-2	MGF -1+ MGF -4 + MGF -5
	2014-2015	CVR1	IGR-2	MGF -1
Poland	2016	CVR1	IGR-2	MGF -1 + MGF -2
	2017-2018	CVR1 + CVR1SNP2*	IGR-1 + IGR-2	MGF -1 + MGF -2
Moldova	2016-2018	CVR1	IGR-2	MGF -1
Czech Republic	2017-2018	CVR1	IGR-2	MGF -1
Romania	2017-2018	CVR1	IGR-2	MGF -1
Hungary	2018	CVR1	IGR-2	MGF -1
Bulgaria	2018	CVR1	IGR-2	MGF -1

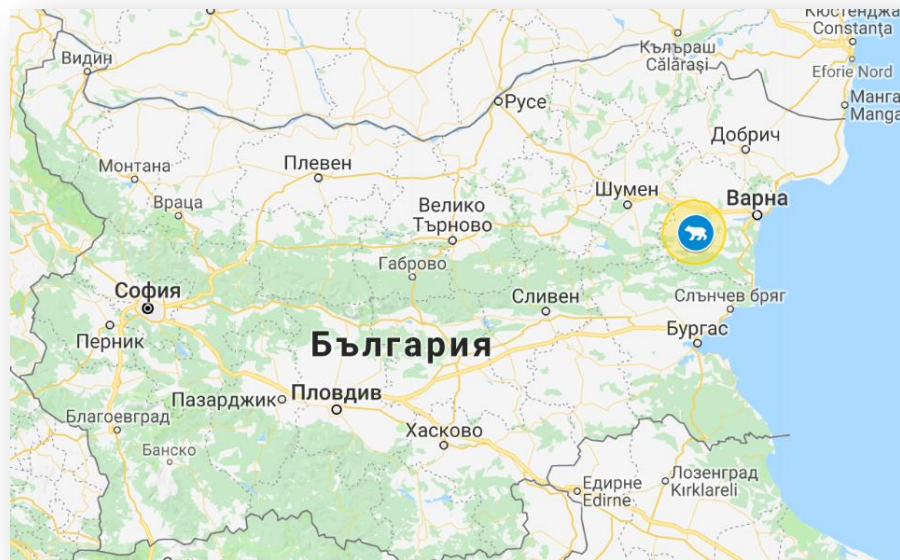
**BULGARIA ASFV
GII, CVR1 IGR2, MGF1**

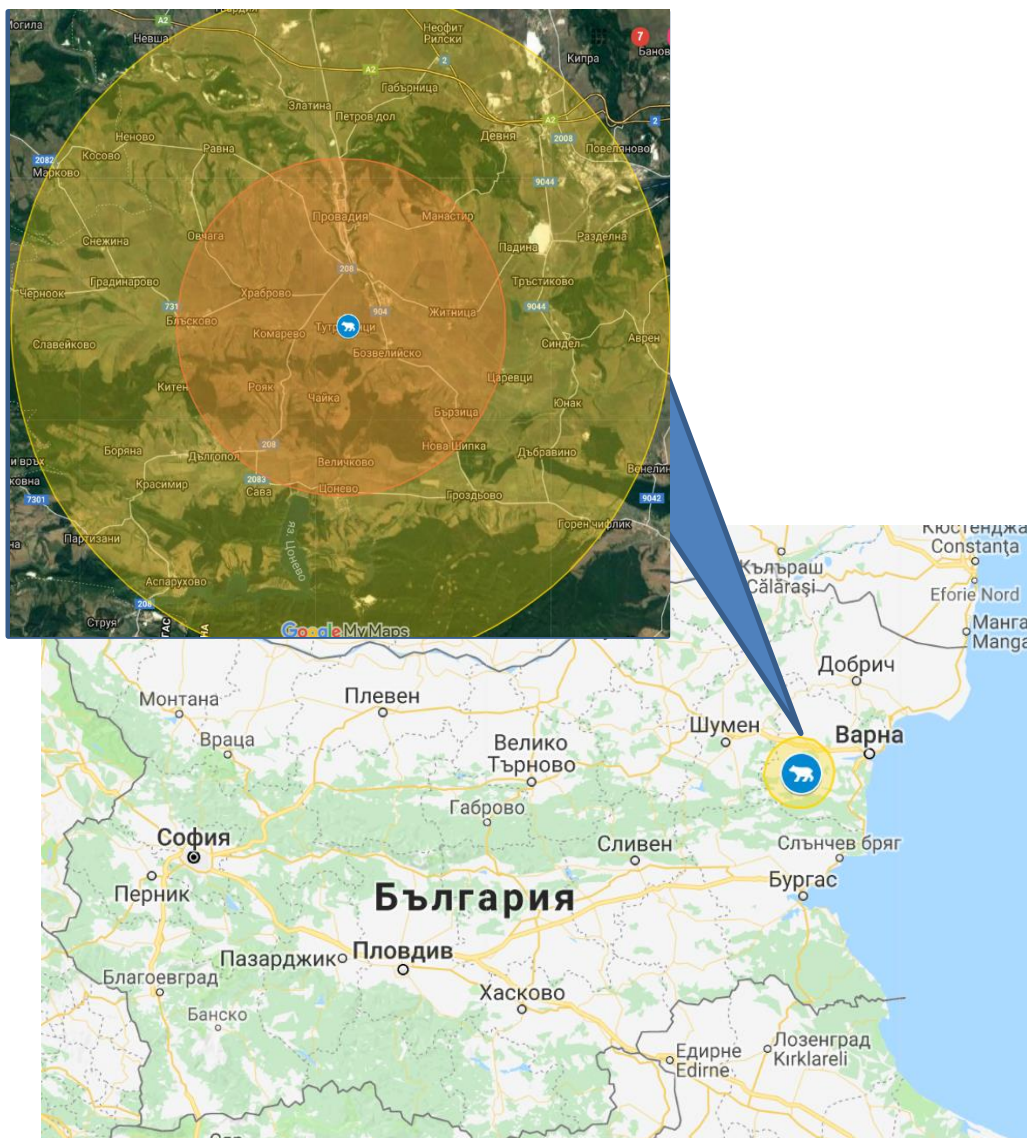
Първо констатиране на АЧС в България: с. Тутраканци, общ. Провадия, Варна

- Съмнение: 30.08.2018
- Потвърждение: 31.08.2018
- **Заден двор** със 7 свине – 4 умрели

Предприети ветеринарни мерки:

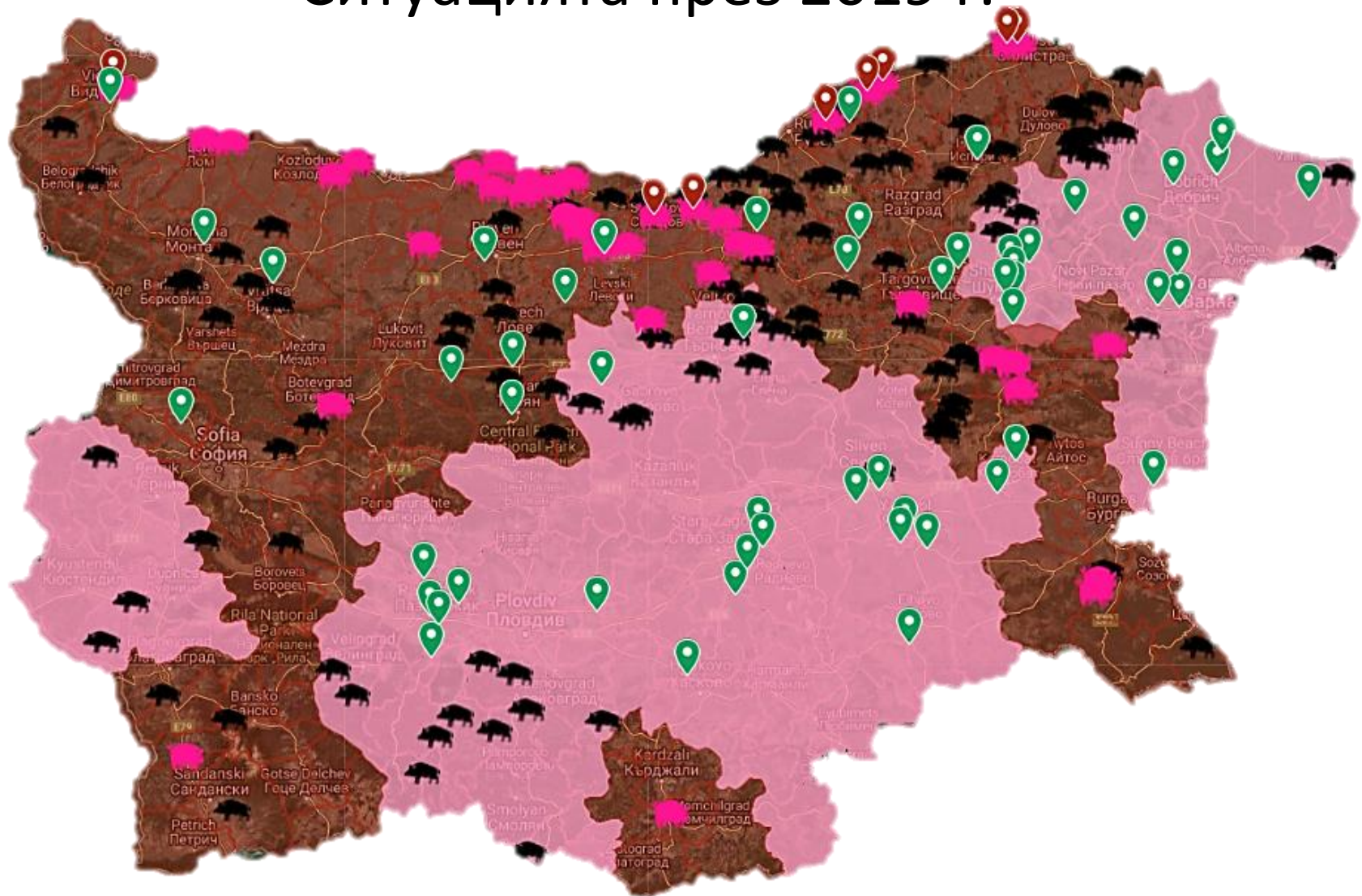

- Хуманно убиване на всички 97 домашни свине в с. Тутраканци и унищожаване на трупите им.
- Дезинфекция на превозни средства, улици, дворове, оборудване
- Забрани за движение
- Забрана за лов
- Засилване на биосигурността
- Контрол на фуражите
- Усилен надзор

Малко по-късно.....

Ситуацията през 2019 г.

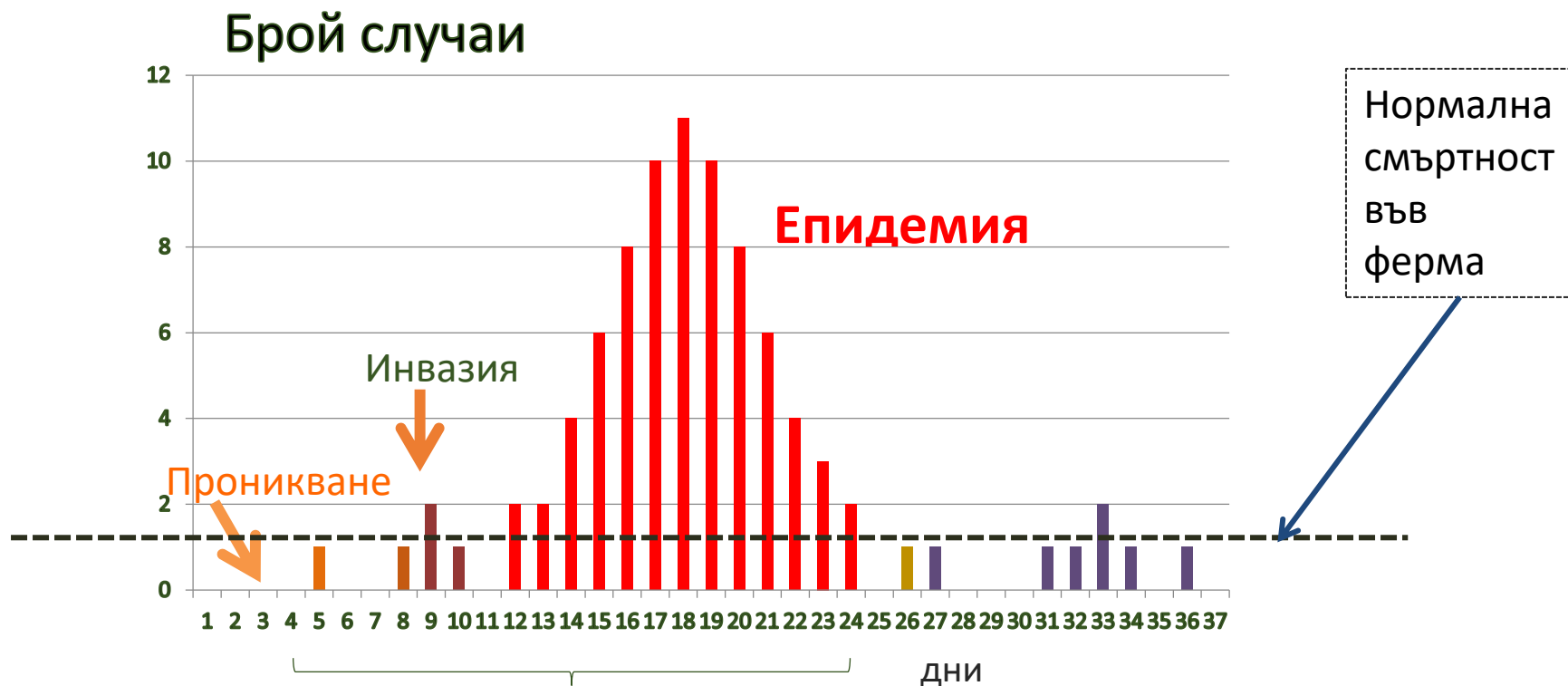
- **Случаи при диви свине**
- **Огнища при домашни**
- **Засегнати индустриални**
- **Незасегнати индустриални ферми**
- Регионализация, съгласно CID 2014/709
(**Част I**, **Част II**, **Част III**)

Това очаквахме да видим....

но...не се случи в началото!!!

Развитие на АЧС във ферма

Мерки при домашни свине

- Съгласно законодателството на ЕС
- Зониране
- “Stamping out”
- Клинични прегледи и надзор в всички засегнати области.
- Индивидуални контингенс планове за всеки свинекомплекс.
- Проверки за нелегални движения и полицейски постове при кланици
- Забрани за пазари и изложби за свине
- Провеждане на постоянни епи-комисии в областите
- Специални правила за движение на свине от комерсиални стопанства само (CID (EU) 2014/709 и допълнителни заповеди на БАБХ
- Дезинфекционни постове и проверки на МПС
- Мерки за биологична безопасност, които да се спазват в сектора на фуражите и храненето на животните
- **Превантивно клане на свине в „заден двор“ във високорискови зони в цялата страна**
- **Промяна в законодателството.**

Стратегически подход към справянето с Африканската чума по свинете в Европейския съюз

SANTE/7113/2015 - Rev 11

с) Мерки срещу АЧС при диви свине

3.1.3. мерки, които се предприемат в ново инфектирани зони

- Пълна забрана за лов на диви свине.
- Ограничен достъп
- Специално обучение за ловците
- Активно претърсване за трупове (от обучен персонал), с цел подпомагане на пасивния надзор.
- Контейнери за съхранение на трупове на диви свине
- Биосигурност
- Изследване на всички намерени трупове на диви свине.
- Проверка на мерките за биосигурност във всички свиневъдни обекти

- Отстрел на диви свине от обучени ловци.
- Биосигурност
- Всички умъртвени животни да се изгарят.
- Активно претърсване за трупове (от обучен персонал), с цел подпомагане на пасивния надзор.
- Без лов на гонки.
- Пълна забрана за изхранване
- Изследване на всички намерени трупове и отстреляни диви свине.

- Ловуване от обучени ловци, с консумация (на местно ниво) на месото от диви свине след отрицателни лабораторни резултати.
- Прилагане на минимални изисквания за биосигурност от страна на ловците.
- Без лов на гонки.
- Пълна забрана на изхранването (без примамки).
- Изследване на всички намерени трупове и отстреляни диви свине.

Ново инфектирани зони

След 2-3 месеца без констатирани случай

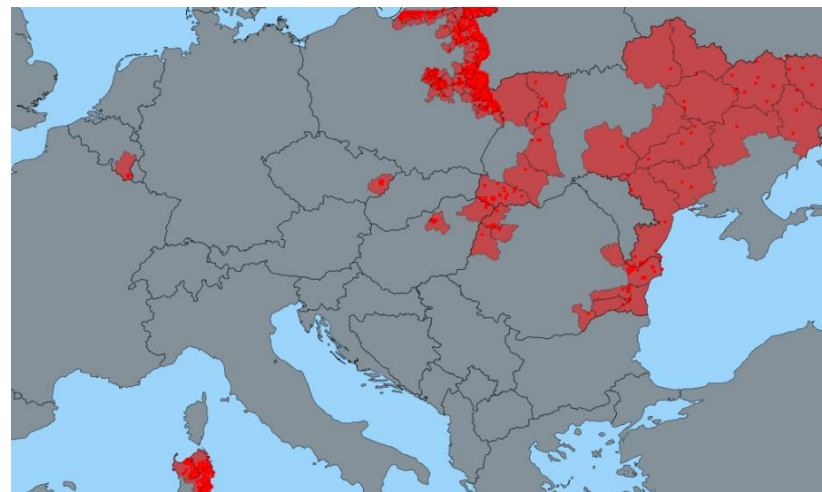
(...или когато инфекцията стане ендемична..)

След 4-5 месеца без констатирани случай

(...без позитивни резултати от изследвани диви свине)

Началото на септември 2018: все още няма АЧС при дивите свине в България

- Изисквания за биосигурност
- Управление на лова

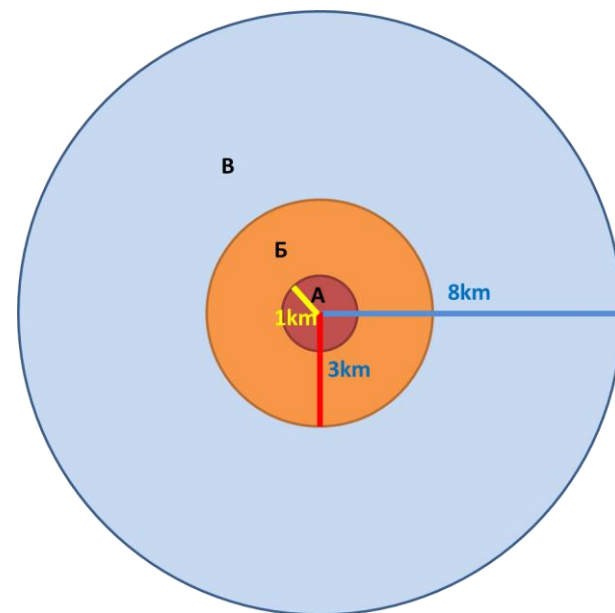
Високо рискова зона – само индивидуален лов; не е позволено използването на кучета;

Буферна зона – групов лов без кучета + индивидуален лов

Останалата част от страната – лов на гонки + индивидуален лов

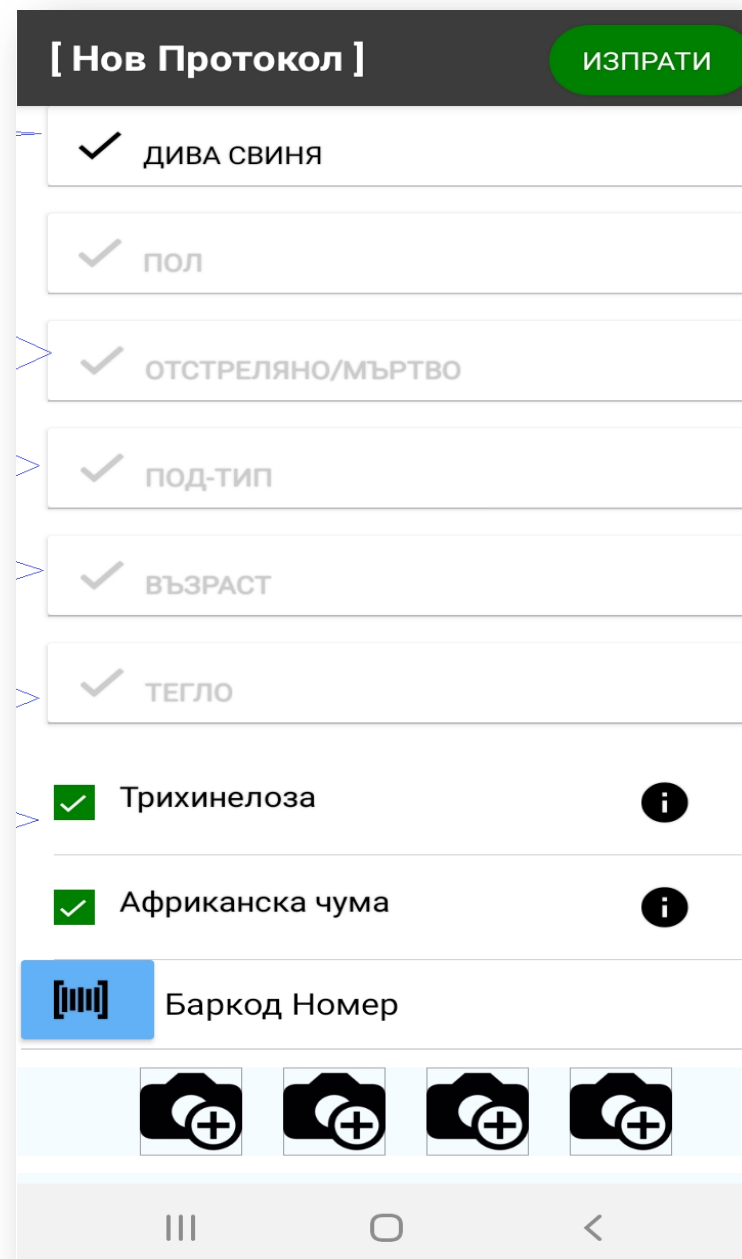
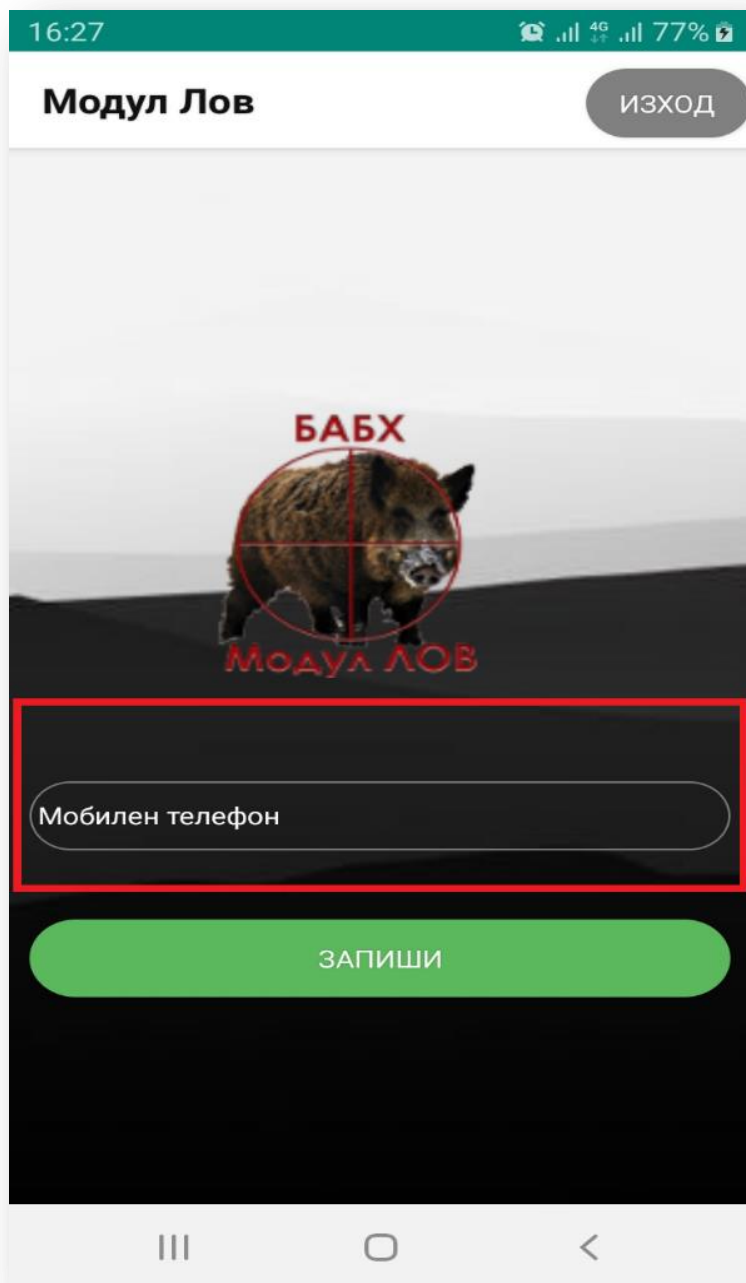
Стратегии приложени в България през 2019 в случаите на АЧС при диви свине

- До октомври 2019 – пълна забрана за два месеца за поне 200 км² инфектирана зона.
- **От октомври:**
 - a) **Без лов и пълни забрани**
 - b) **Стриктен контрол над индивидуалния отстрел и полагане на капани**
 - c) **Контролиран групов лов**

В цяла България лов може да се осъществява, само ако се спазват изискванията за биосигурност! Всички отстреляни диви свине трябва да се изследват и месото може да се консумира, само в случай на отрицателен резултат за АЧС!

Софтуерни (системни) изисквания

[Протоколи]

00000 - не е платена

2020

25755

Изпратен на: 13:21 / 22-03-2019

Лаборатория: Тестова лаборатория

Проба за: Трихинелоза

Резултат: Положителна

Дата: 13:23 / 22-03-2019

Лаборатория: Тестова лаборатория

Проба за: Африканска чума

Резултат: Отрицателна

Дата: 13:23 / 22-03-2019

3800216121615 - не е разпределена

Резултатите са достъпни и на
официалната интернет
страница на Българска
агенция по безопасност на
храните

www.babh.government.bg/bg/Page/check_game_meat/index/check_game_meat

← → ↻ Not secure | hunt.bfsa.bg/protocol?barcode=37012817

Изход

Протокол

ВАН / Протокол

Преглед на проткол: 37012817

Телефон: 0882569737

Вид Дивеч: Дива свиня
Тип: Мъртво намерено
Под-тип: Пресен труп
Пол: Женски
Възраст: приплод (под 1 година)
Тегло: Под 50 кг.
Пол: Женски

Изпратена на: 13:06:39 16-10-2019
Регистрирана на: 13:06:42 16-10-2019

Проби: Трихинелоза : [Въведи резултат](#)
Африканска чума : [Въведи резултат](#)

Платена: [Да](#)

Резултати Снимки Местоположение

Моят профил
Протоколи

www.babh.government.bg/bg/Page/check_game_meat/index/check_game_meat?inc

80%

БЪЛГАРСКА АГЕНЦИЯ
ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ
СИГУРНОСТ ВСЕКИ ДЕН

Български English

Контакти Карта на сайта Търсене...

Документи Пресцентър Полезни връзки За потребителя За бизнеса За нас Начало

Начало > Проверка на номер за изследване на дивечово месо

Проверка на номер за изследване на дивечово месо

Въведете входящ номер

3800202530063 [Провери](#)

Баркод 3800202530063

Вид дивеч Дива свиня

Възраст приплод (под 1 година)

Килограми Под 50 кг.

Пол Женски

Резултати:

Болест	Трихинелоза
Дата на обработка	12:31 / 28-02-2019
Резултат	Отрицателна
Лаборатория	Тестова лаборатория

Болест	Африканска чума
Дата на обработка	12:31 / 28-02-2019
Резултат	Отрицателна
Лаборатория	Тестова лаборатория

Здравеопазване и хуманно отношение към животните

- Хуманно отношение
- Здравеопазване на животните

Актуални болести по животните

- Информация
- Изследвани проби за АЧС
- Въпроси и отговори
- Задай въпрос тук

Антикорупция

- Превенция и борба с корупцията и измамните
- ЗПКОНИ
- Антикорупционна анкета

Горещ телефон

- 0700 122 99
- Подай сигнал/предложение /запитване онлайн
- Проверка на сигнал

Обявление възможни имоти

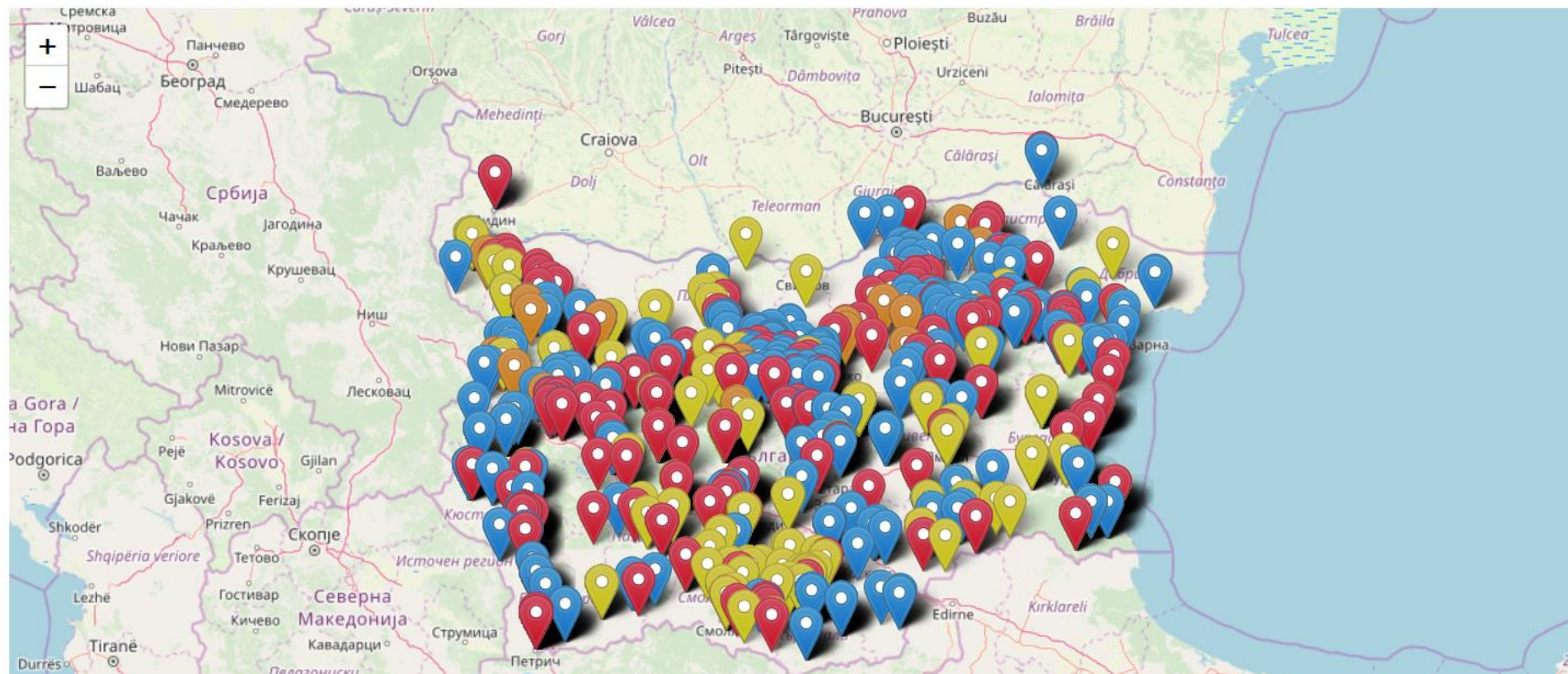

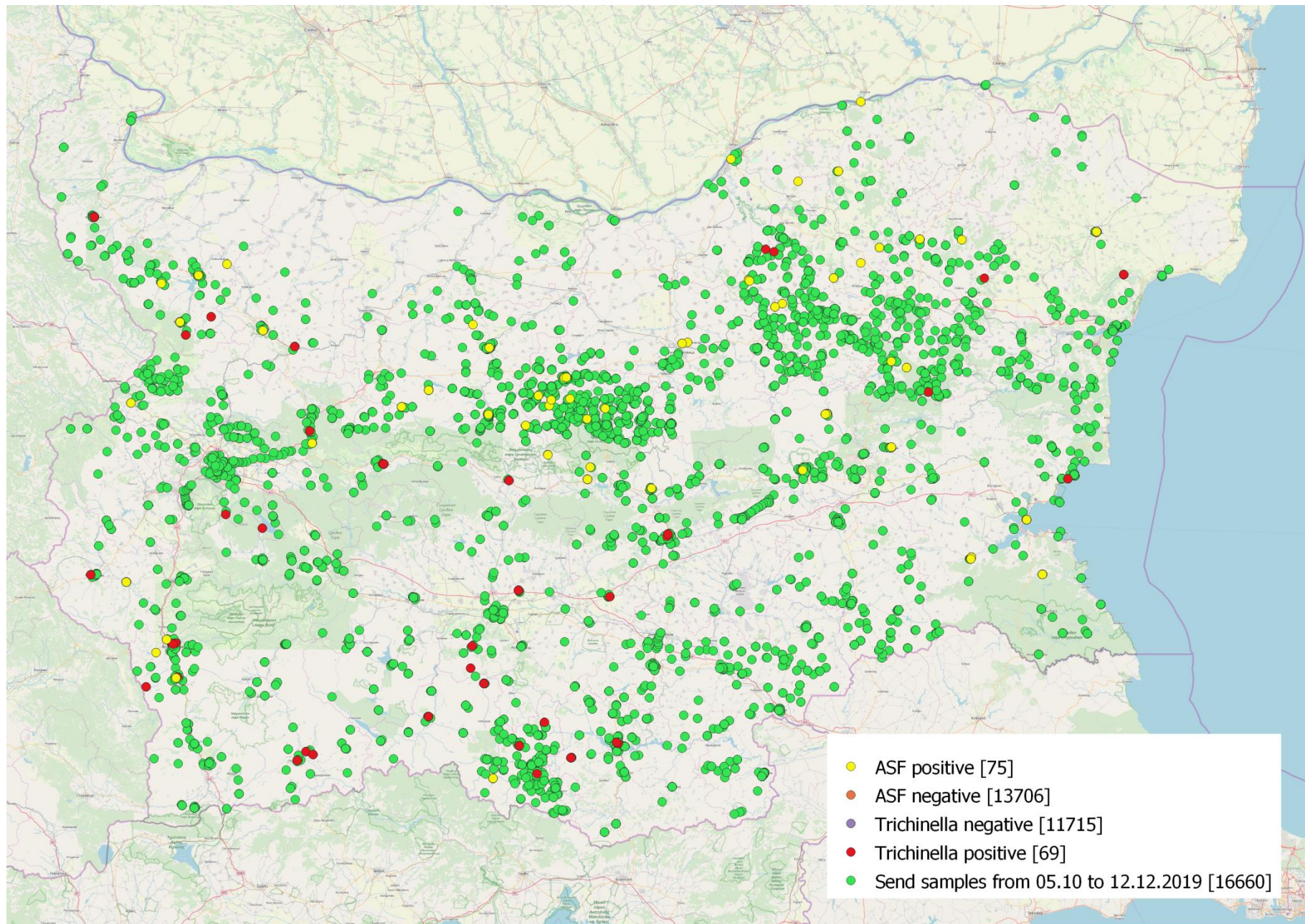
Интерактивен отчет за подадени протоколи през "Модул лов" към БАБХ - от 18.10.2019 00:00:00 до 25.10.2019 23:59:59

Период: 18.10.2019-25.10.2019

 - Трихинелоза и африканска чума - Трихинелоза - Африканска чума - Негодна проба - Непроверена проба

Информационни кампании и обучения за фермери, ловци и т.н.

Съгласно стратегията на ЕС – към специфични целеви групи и за широката общественост:

доставките в дивата природа, които при липса на ветеринарни надзора представляват икономическият аспект на контрола на заболяването.

Какви мерки могат да бъдат взети?

От АЗС Ветеринарните служби и дивата природа

Могат ли чужди да си карват от Европа на АЗС?

АЗС Ветеринарните служби и дивата природа

Какви мерки могат да бъдат взети?

АЗС Ветеринарните служби и дивата природа

ВНИМАНИЕ! АФРИКАНСКАТА ЧУМА ПО СВИН ЗАСТРАШАВА БЪЛГАРИЯ!

Какви мерки могат да бъдат взети?

Ветеринарните служби и дивата природа

Какви мерки могат да бъдат взети?

Ветеринарните служби и дивата природа

Какви мерки могат да бъдат взети?

Ветеринарните служби и дивата природа

WARNING! AFRICAN SWINE FEVER

ASF kills pigs

Travellers
Don't be the carrier of a deadly pig disease

Do not spread the disease.

YOU MUST TAKE PRECAUTIONS

Do not carry pigs or pork products
If you do declare them to the transport authorities

Do not visit farms
unless it is necessary

If you are in regular contact with domestic pigs, do not hunt wild pigs

For more information:
<http://www.buh.gov.bg>
Tel: 02 92 122 99
Email: ASF@buh.gov.bg

ASFORCE
TARGETED RESEARCH EFFORT
ON AFRICAN SWINE FEVER

**ВНИМАНИЕ!
Зона, инфектирана с
Африканска чума по
свинете**

В тази зона се забранява:

- Ловът, с изключение на одобрени ловци от обучени ловци, опериращи от регионалната дива природа
- Свободният достъп на лица с чужди отзки и туристи
- Подаване сигнал на телефон 0700 122 99 или 0800 20 800
- Болестта не е опасна за хората, но е силно опасна за свинете и кози, особено индустриални свине. Сигналът може да спаси животни.
- Не влизат в контакт с домашни свине, особено в близост до зона
- Сметат или почистват и дезинфекцират използваните дрехи и средства
- Не влизат в контакт с домашни свине, особено в близост до зона

threatening to spread into Europe – Be aware!

Политическа ангажираност

10 министерски срещи на високо ниво, проведени от 2015 насам:

- Литва — 17/05/2015
- Естония — 26/02/2016
- Полша — 28/10/2016
- Латвия — 02/06/2017
- Чехия — 08/11/2017
- Полша — 26/03/2018
- Белгия — 06/09/2018
- Белгия — 19/12/2018
- Румъния — 10/06/2019
- България — 10/09/2019

GF-TADS - Глобална рамка за прогресивен контрол на трансграничните болести по животните – установена от OIE, FAO и подпомагана от ЕК – Постоянна експертна група за АЧС

https://ec.europa.eu/food/animals/animal-diseases/control-measures/asf/conference_en

Одити и мисии

Одити от ЕК:

- За оценка на прилагането програмите за контрол, надзор и ликвидиране на болестите по животите
- Финансови одити за разходване на средства, предоставени от ЕК за контрол, надзор и ликвидиране на болестите

Технически и експертни мисии:

- EUVET – експерти от ДЧ на ЕС с цел оценка на ситуацията и предоставяне на експертиза
- GF-TADs – експерти от ЕС и трети страни – с цел оценка на ситуацията и предоставяне на експертиза
- OIE – при оценка на досие, подадено за получаване на свободен статут от заболяване

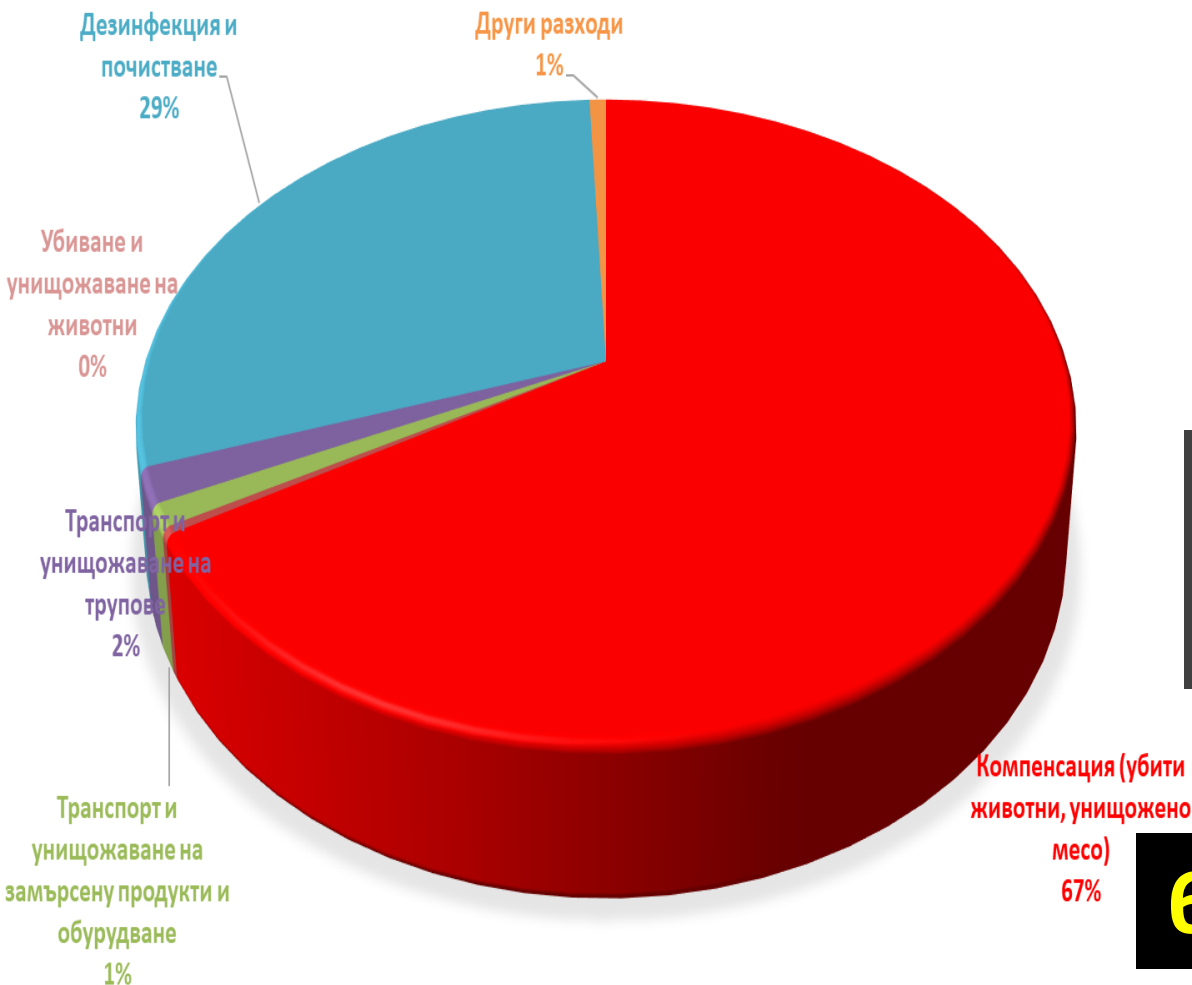
Критичните моменти

- Комуникационната стратегия!
- Човешкият и финансов ресурс.
- Пропуски в биосигурността в свинефермите. Философията на биосигурност.
- Регистрацията на задния двор
- Контингенс плановете – от хартията до реалността.
- Мерки и заплахата за околната среда.

- Високата популацията диви свине
- Стратегията на ЕС за контрол на АЧС при дивите свине Vs традиционния лов.
- Пасивния надзор при диви свине!
- Биосигурност по време на лов!
-

Финансов анализ

≈ 20% от националното свиневъдство засегнато от огнища на АЧС

Превентивни мерки 2018-2019:

- Постановления на МС (2018 -2019) – 7 041 600 лева
- Програма за контрол на АЧС 2018 - 2019 – 7 675 182 лева

69 831 311,19 лв.

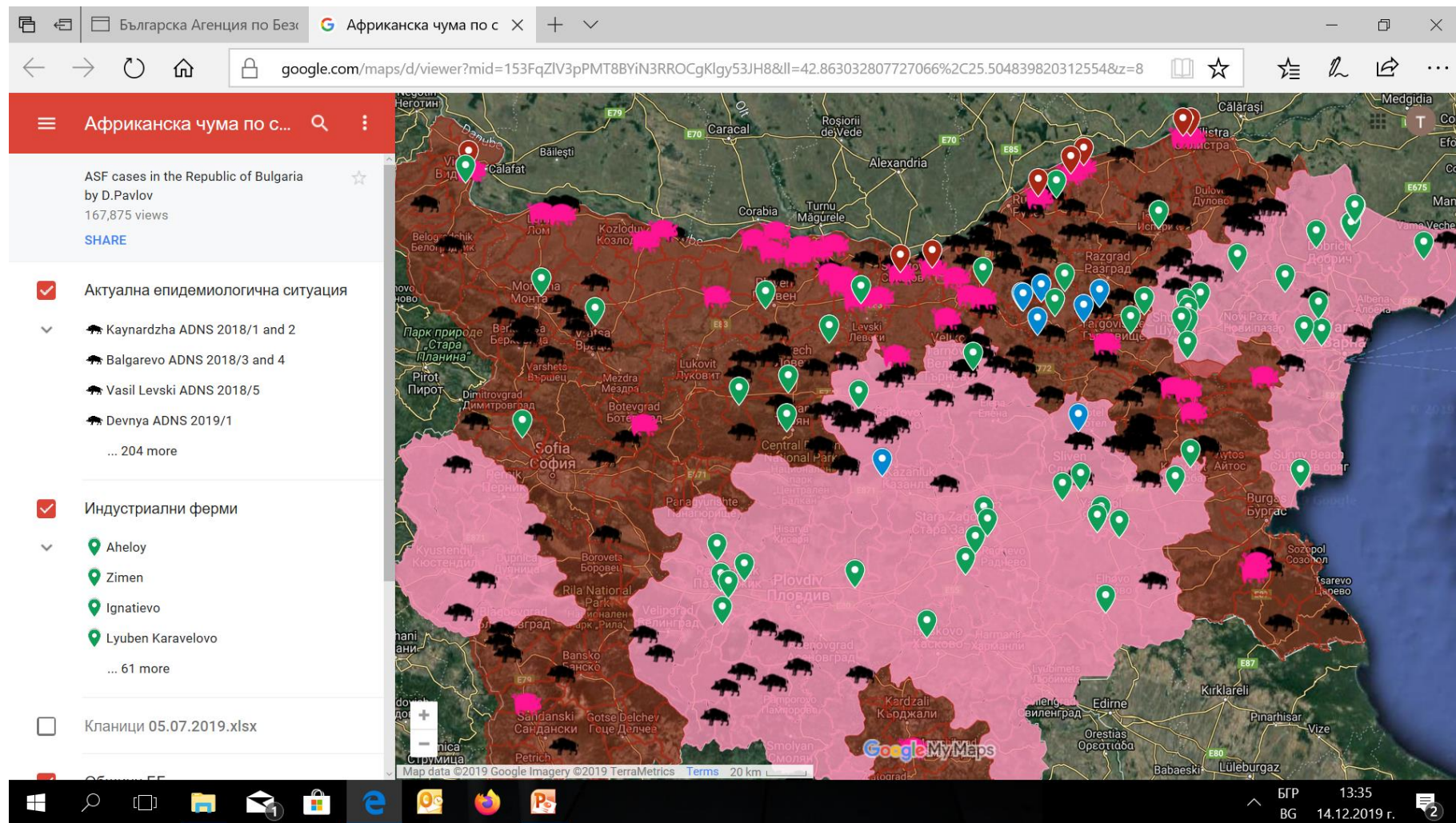
Вид на разход	BGN	EUR
Компенсация (животни, трупно месо)	35 840 778, 78	€ 18 325 380,29
Убиване и унищожаване на животни	184 362, 73	€ 94 264, 61
Транспорт и унищожаване на замърсену продукти и оборудване	608 395, 09	€ 311 072, 24
Транспорт и унищожаване на трупове	950 079, 90	€ 485 775, 59
Дезинфекция и почистване	15 903 182,87	8 131 293, 01
Други разходи (лабораторен надзор, оборудване)	366 830, 26	187 560, 21
Total (7% overheads)	55 114 529, 19	€ 28 180 043, 56

с АЧС по пътя към....

- от несподеляната до споделяната отговорност....
- сътрудничество и координация....
- биологичната сигурност: от мит до реалност....
- ясни и последователни послания към заинтересованите страни и публичността....
-

Всичко актуално за АЧС вижте на сайта на БАБХ

- <http://babh.government.bg/bg/Page/ASF2/index/ASF2/Африканска>
- <http://babh.government.bg/bg/Page/ASF/index/ASF/Африканска>

Благодаря за вниманието!

Българска агенция по безопасност на храните
бул. Пенчо Славейков 15А
1606 София
тел.: 00359 2 915 98 20
е_mail: ceo@bfsa.bg

Дирекция „ЗХОЖКФ“
тел.: 00359 2 915 98 42
е_mail: ahwfc@bfsa.bg;
<http://babh.government.bg/bg/Page/ah/index/ah/Здравеопаз>